

DE VLAAMSE MINISTER VAN BRUSSEL, JEUGD, MEDIA en ARMOEDEBESTRIJDING

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over het verstrekken van informatie aan de kijker over programma's die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen zouden kunnen aantasten
Tweede principiële goedkeuring

Samenvatting

Conform de richtlijn Audiovisuele Mediadiensten werd artikel 42 van het mediadecreet betreffende de bescherming van minderjarigen bij het bekijken van lineaire en niet-lineaire televisiediensten aangepast. In uitvoering van dit artikel wordt hierbij een uitvoeringsbesluit voorgelegd dat een uniform leeftijds- en classificatiesysteem voor audiovisuele media invoert. Daarbij worden televisieomroeporganisaties en dienstenverdelers verplicht om voldoende informatie te verstrekken over programma's die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen zouden kunnen aantasten, zodat kijkers, onder wie ouders en minderjarigen, in staat zijn om weloverwogen beslissingen te nemen over de programma's die ze willen bekijken.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Het voorliggend voorontwerp van besluit heeft betrekking op het beleidsveld media en is gerelateerd aan het inhoudelijk structurelement 'Beleidswerking en internationaal beleid ondersteunen'.

In het Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019 – 2024 zijn volgende passages terug te vinden:

“In een steeds globaler en digitaler wordend medialandschap is het van belang dat er in Vlaanderen kwalitatieve programma's blijven gemaakt worden en dat de kijkers deze op alle mogelijke platformen kunnen vinden”;

“We zetten de aangepaste Europese richtlijn Audiovisuele Mediadiensten op een correcte en redelijke manier om.”

In de beleidsnota media 2019-2024 zijn volgende passages terug te vinden onder SD A.3. "Optimaliseren van kader en instrumenten voor mediabeleid" / OD A.3.2. "Inzetten op een kwalitatief, toekomstbestendig en helder regelgevend kader rond media":

"De mediasector wordt gekenmerkt door een gezonde dynamiek van zowel economische, juridische als technische evoluties. Het is van cruciaal belang om op elk van deze domeinen beleidsmatig een zo adequaat mogelijk antwoord te bieden op de uitdagingen die zich stellen."

"Ik zal de AVMD2018 op een redelijke en correcte manier omzetten..."

"Het is mijn intentie om de mediaregelgeving, mediadecreet en uitvoeringsbesluiten aan te passen aan beleidskeuzes en nieuwe omgevingsfactoren."

"Ook op het gebied van de uitvoeringsbesluiten inzake de mediaregelgeving zal ik het nodige doen om de relevante wetgeving te actualiseren en waar nodig op te heffen."

Bijgaand voorontwerp van besluit voert een leeftijds- en classificatiesysteem in voor audiovisuele media dat de kijker informeert over programma's die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen zouden kunnen aantasten.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- De Vlaamse Regering gaf haar eerste principiële goedkeuring aan dit dossier op 7 juli 2023 (VR 2023 0707 DOC.0867/1BIS).
- De sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media verleende advies op 15 september 2023.

Advies sectorraad dd. 15 september 2023

De sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media formuleerde op 15 september 2023 zijn advies over het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over het verstrekken van informatie aan de kijker over programma's die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen zouden kunnen aantasten. De sectorraad Media adviseert positief.

De sectorraad waardeert het onder meer dat met de bezorgdheden van de sector rekening werd gehouden, bijvoorbeeld door het systeem zoveel als mogelijk op het Nederlandse te enten, maar daarbij wel een evenwicht na te streven tussen effectiviteit en efficiëntie.

Reactie: In dit verband moet worden opgemerkt dat het ontworpen classificatiesysteem origineel is, onafhankelijk gecreëerd werd en specifiek is afgestemd op de situatie in Vlaanderen en niet, zoals door de sectorraad lijkt gesuggereerd te worden, zoveel als mogelijk geënt is op het Nederlandse systeem. De toelichting over de totstandkoming van het classificatiesysteem is hieronder opgenomen onder 2 Algemene Toelichting.

Ondanks zijn positief advies formuleert de sectorraad een reeks opmerkingen bij het voorliggend voorontwerp van besluit.

1. Vooraf stelt de sectorraad dat, gelet op de afwezigheid van de meer gedetailleerde elementen die in verdere uitvoeringsbesluiten of handleidingen verwacht worden, op dit moment nog geen volledige inschatting kan gemaakt worden van de impact van de uitvoering van het nieuwe classificatiesysteem. De raad hoopt dat de betrokken actoren actief betrokken worden bij de volgende stappen in de uitvoering en de evaluatie van het nieuwe classificatiesysteem.

Reactie: In dit verband moet opgemerkt worden dat er geen verdere uitvoeringsbesluiten meer zullen volgen die de regeling uit dit besluit verder uitwerken. In dit voorontwerp van besluit legt de Vlaamse Regering de voorwaarden en procedures vast voor de tenuitvoerlegging van een systeem dat het potentieel schadelijk karakter van programma's nader omschrijft, zoals bepaald in artikel 42 van het mediadecreet. De manier waarop televisieomroeporganisaties zullen overgaan tot classificatie ligt, net zoals dit nu ook het geval is, volledig bij de omroeporganisaties zelf. Daartoe zal enkel nog een handleiding door het Departement Cultuur, Jeugd en Media worden opgesteld in samenwerking met de omroeporganisaties en experts. Dit wordt verduidelijkt in de ontwerp tekst. De handleiding bouwt verder op de handleiding die spelers in het kader van het zelfregulerende systeem reeds hebben opgemaakt en die door hen nu al gehanteerd wordt, met toevoeging van 2 leeftijdsclassificaties en de verplichting om inhoudspictogrammen te tonen. De manier van classificeren blijft identiek aan het huidige zelfregulerende systeem, de impact is dus beperkt.

Wat de evaluatie betreft, kan verwezen worden naar artikel 8 van het voorontwerp, waarin de leden, zoals de dienstenverdelers en de televisieomroeporganisaties, vermeld worden die minimaal van de evaluatiecommissie deel zullen uitmaken. Na het eerste volledige jaar dat het classificatiesysteem in werking is, voert die commissie een evaluatie van het classificatiesysteem door. Nadien kan de minister de commissie op elk moment samenroepen voor een nieuwe evaluatie. Op die manier wordt verzekerd dat het systeem te allen tijde zijn rol kan vervullen in het licht van de vooropgestelde doelstellingen. De betrokken actoren, waarnaar in het advies van de sectorraad wordt verwezen, zullen dus betrokken worden bij de evaluatie van het classificatiesysteem.

2. Voor wat betreft het toepassingsgebied en de reikwijdte van de regeling is het voor de sectorraad Media niet duidelijk of deze regeling de gehele programmacatalogus alsook het archief betreft, ook als de omroepen delen van deze catalogus en het archief niet naar het brede publiek zouden exploiteren. De raad meent dat de ambigue term in art. 2. §4 *'in een door de televisieomroepomroeporganisaties geselecteerde programmacatalogus'* helderder geformuleerd dient te worden zodat het duidelijk is dat archiefcontent die niet meer actief wordt geëxploiteerd door de omroepen of dienstenverdelers niet geherclassificeerd dient te worden.

Reactie: In dit verband kan bevestigd worden dat de classificatieplicht enkel van toepassing is op programma's uit de catalogus die beschikbaar zijn voor het brede publiek. Alleen daarop kan toezicht gehouden worden door de Vlaamse Regulator voor de Media. Classificatie is niet verplicht voor programma's in het niet-publieke archief. Indien content niet actief wordt geëxploiteerd, maar wel toegankelijk is voor het publiek dan valt die content onder het toepassingsgebied van dit voorontwerp van besluit. Het is onduidelijk waarom de sectorraad van mening is dat de terminologie *'in een door de televisieomroepomroeporganisaties geselecteerde programmacatalogus'* in deze ambigu is. De terminologie *'in een door de televisieomroepomroeporganisaties geselecteerde programmacatalogus'* is immers letterlijk hernomen uit de definitie van niet-lineaire televisiedienst in artikel 2, 24° van het mediadecreet.

3. De sectorraad stelt vast dat het ontwerpbesluit niet verwijst naar de juridische basis met betrekking tot dienstverleners, namelijk artikel 180, §6 van het mediadecreet.

Reactie: Artikel 180, §6 van het mediadecreet is inderdaad gericht op de bescherming van minderjarigen, maar dit vanuit een technisch oogpunt. Deze bepaling heeft geen betrekking op het classificatiesysteem en het tonen van de daaraan gekoppelde pictogrammen. Huidig voorontwerp van besluit is gebaseerd op artikel 42 van het mediadecreet waarin de Vlaamse Regering de opdracht krijgt om de nadere voorwaarden en procedures vast te leggen voor de tenuitvoerlegging van een systeem dat het potentieel schadelijk karakter van programma's nader omschrijft.

4. De sectorraad vraagt zich af of voor content die onder het oude classificatiesysteem werd uitgezonden een eerdere classificatie kan gebruikt worden. De raad stelt in dit verband voor dat

content die reeds geclassificeerd was, kan overgenomen worden tot het eerste herclassificatiepunt na 5 jaar. Ook de term '*onmiddellijke classificatie*' in het 3de, 4de en 5de lid van art. 2, §4 is volgens de sectorraad ambigue en dient aangepast te worden voor deze overgangsperiode.

Reactie: In antwoord hierop kan worden opgemerkt dat voor programma's die onder het oude (huidige) classificatiesysteem vallen inderdaad het symbool 12+ of 16+ mag getoond worden tot het moment van classificatie onder het nieuwe systeem, die uiterlijk 36 maanden na de inwerkingtreding van dit besluit moet gebeuren. Deze overgangsregeling is opgenomen in artikel 2, §3, eerste lid van het voorontwerp van besluit. Vanaf het moment van inwerkingtreding van dit besluit geldt echter dat van zodra deze programma's lineair worden uitgezonden of opnieuw worden aangeboden, zij onmiddellijk geclassificeerd moeten worden, en het bijbehorende pictogram meteen moet getoond worden. Hetzelfde geldt voor programma's uit de catalogus waarvoor reeds een classificatie beschikbaar is in de databank: deze moeten meteen geclassificeerd worden in die zin dat de beschikbare classificatie wordt overgenomen dan wel dat de omroeporganisatie zelf een nieuwe classificatie uitvoert. Het bijbehorende pictogram moet meteen getoond worden. Idem voor programma's die worden toegevoegd aan de catalogus na de inwerkingtreding van het besluit (cfr. art. 2, §3, vijfde lid). Dit wordt nog verduidelijkt in de toelichting bij de artikels.

5. Aanvullend vraagt de raad om verduidelijking over de redenen waarom een classificatie van een programma na 5 jaar verplicht opnieuw zou moeten worden toegekend.

Reactie: Deze verplichting tot herclassificatie van programma's ouder dan 5 jaar impliceert een onnodige administratieve last voor de omroeporganisaties wanneer het resultaat van de classificatie gelijk zou blijven. Indien nodig kunnen omroeporganisaties ten allen tijde een herclassificatie doorvoeren. Om die reden werd deze verplichting uit de tekst geschrapt.

6. Met betrekking tot het classificeren van reeksen vraagt de sectorraad om de alternatieve keuze voor televisieomroeporganisaties om een aflevering met een afwijkende zwaardere classificatie apart te classificeren, ook in het besluit zelf op te nemen.

Reactie: Deze suggestie werd meegenomen in een nieuw tekstvoorstel voor artikel 3, §2 van het voorontwerp van besluit.

7. De sectorraad stelt zich de vraag of influencers ook gevat worden door de nieuwe regeling. De raad vraagt zich af of aanbieders op videoplatformdiensten (inclusief influencers) nooit moeten classificeren op basis van dit besluit en of het voor hen volstaat om de tools die het videoplatform ter beschikking stelt te gebruiken? Of hebben ze de keuze? Of is art. 2, §5 een extra en optionele maatregel, boven op de verplichte classificatie op basis van dit besluit? De sectorraad pleit ervoor dat er op zijn minst een duidelijk systeem wordt gerealiseerd waarbij ook influencers hun content moeten analyseren en raten.

Reactie: In dit verband moet gewezen worden op de verplichting voor videoplatformdiensten om passende maatregelen te nemen ter bescherming van minderjarigen, bijvoorbeeld het uitrollen van een systeem voor leeftijdscontrole of een systeem voor ouderlijk toezicht. Deze verplichting vloeit voort uit art. 28ter van de AVMD-richtlijn en is omgezet in art. 176/4 van het mediadecreet. Elke lidstaat moet ervoor zorgen dat aanbieders van videoplatformdiensten die onder zijn bevoegdheid vallen, zulke passende maatregelen nemen. Vandaag zijn er geen videoplatformdiensten die ressorteren onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap. Dat neemt echter niet weg dat Vlaamse influencers en omroeporganisaties actief kunnen zijn op videoplatformdiensten die onder de bevoegdheid van een andere lidstaat vallen. Influencers, die onder het toepassingsgebied van het mediadecreet vallen, kunnen, zoals bepaald in artikel 2, §5 van het voorontwerp ervoor kiezen om het classificatiesysteem uit dit besluit toe te passen, maar zij kunnen er ook voor kiezen om gebruik te maken van de passende maatregelen die genomen

zijn door het videoplatform in kwestie. De meer 'traditionele' televisieomroeporganisaties beschikken over dezelfde mogelijkheid als voornoemde influencers.

8. Het voorontwerp van besluit bevat een vrijstelling van de classificatie voor liveprogramma's. De sectorraad heeft vragen bij de definitie van een live-programma. De raad vindt de periode van 2 uur tussen de opname en de uitzending van het programma te kort en vindt de term onvoldoende duidelijk voor wat betreft de herhaling en catch-up van live programma's. De raad vraagt om rekening te houden met de verhouding tussen live-onderdelen en vooraf opgenomen onderdelen, alsook met de tijdsperiode tussen opname en live uitzending. Daarnaast is de raad van mening dat een akoestische waarschuwing niet haalbaar is voor echte live uitzendingen waarbij men op voorhand niet weet wat er zal gezegd worden in het programma.

Reactie: Artikel 3, §1 van het besluit definieert een liveprogramma als een programma dat op hetzelfde moment als de opname wordt uitgezonden of maximaal twee uur na de opname ervan. Deze periode van 2 uur werd afgetoetst met de sector. Uit onze gesprekken met de sector is gebleken dat omroeporganisaties over voldoende tijd beschikken om tot classificatie van het programma over te gaan van zodra er meer dan 2 uur tussen de opname en de uitzending van het programma zit. De herhaling van een programma (een nieuwe uitzending van een programma dat reeds werd uitgezonden en ook als zodanig als programma in het uitzendschema wordt opgenomen) valt niet onder de uitzonderingen, en moet geclassificeerd worden. Het catch-up aanbod van een programma is iets anders dan de herhaling: het programma wordt daarbij meteen na de uitzending ter beschikking gesteld gedurende een bepaalde periode na die uitzending (vb. replay/terugkijk tv). Een herhaling betekent dat een programma opnieuw opgenomen wordt in het lineaire uitzendschema na de oorspronkelijke uitzending van het programma en valt buiten de scope van catch-up. Dit catch-up aanbod wordt aangeboden via een andere technische stroom dan de niet-lineaire terbeschikkingstelling van hetzelfde programma.

Wat de fragmenten betreft waarnaar wordt verwezen in artikel 3, §1, derde lid, als deze fragmenten schadelijk kunnen zijn voor minderjarigen, moeten zij vooraf worden gegaan door een akoestische waarschuwing. Deze regel is gebaseerd op de vroegere regel, zoals opgenomen in het vorige artikel 42, lid 3 van het mediadecreet: "*Als dergelijke programma's ongecodeerd worden uitgezonden, moeten ze voorafgegaan worden door een akoestische waarschuwing of moeten ze gedurende de hele uitzending herkenbaar zijn aan een visueel symbool*". Deze bepaling zou in de praktijk niks mogen veranderen.

9. De sectorraad suggereert om in samenspraak met experts te onderzoeken of specifieke genres zoals muziekconcerten, waarvan het mogelijk moeilijker of minder gewenst is ze te classificeren, mee kunnen opgenomen worden bij de uitzonderingen in artikel 3, §1.

Reactie: Artikel 3, §1 van het besluit bevat inderdaad de programma's waarvoor geen classificatie moet worden opgemaakt. Deze uitzonderingen werden in overleg met de sector bepaald. We zullen ingaan op de suggestie van de sectorraad en muziekconcerten toevoegen. Als zou blijken dat nog meer genres moeten uitgesloten worden, dan kan dit gebeuren naar aanleiding van de evaluatie die zal plaatsvinden zoals bepaald in artikel 8 van het besluit.

10. In verband met de communicatie over het nieuwe leeftijds- en classificatiesysteem heeft de sectorraad vragen bij de haalbaarheid van een campagne waarbij gedurende een zekere periode voor elk programma een toelichting wordt gegeven van het classificatiesysteem. De raad stelt daarom voor om met een sensibiliseringscampagne te werken, waar een zekere regelmaat in zit en waarbij een vooraf afgesproken bereik binnen de bevolking wordt behaald.

Reactie: De regeling zoals opgenomen in artikel 6 van het voorontwerp van besluit was overgenomen uit het Besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2010 betreffende het gebruik van een logo voor de aanduiding van productplaatsing, waarin een gelijkaardige verplichting voor televisieomroeporganisaties is opgenomen. Rekening houdend met het belang

van een efficiënte en effectieve sensibiliseringscampagne kan er begrip opgebracht worden voor de vraag van de sectorraad. In samenspraak met de televisieomroeporganisaties en dienstenverdelers werden hierover verdere afspraken gemaakt. Deze spelers engageren zich om de sensibiliseringscampagne mee te ondersteunen, door bijvoorbeeld mediaruimte ter beschikking te stellen. Deze afspraken werden opgenomen in artikel 6.

11. De sectorraad Media vraagt om verduidelijking bij de doelstelling van de databank en de meerwaarde van de databank voor de sector. Indien het de bedoeling is om het voor omroepen gemakkelijker te maken de classificatie over te nemen, vraagt de raad zich af of dit zoveel makkelijker is aangezien de overnemende partij aansprakelijk is voor een eventueel verkeerde classificatie en deze partij bovendien ook niet altijd het eigendom over die metadata heeft. Daarnaast stelt de raad voor om de zinsnede *'tenzij redelijkerwijs vermoed kan worden dat de voormelde classificatie niet juist is of niet meer juist is'* te schrappen uit de formulering in art. 2, §2.

Reactie: In antwoord hierop kan bevestigd worden dat de databank inderdaad niet bedoeld is voor de mediagebruikers, maar voor de sector. Over het opzet van de databank is uitvoerig met de televisieomroeporganisaties overlegd. De databank zal gelinkt worden met de eindregiesystemen van de televisieomroepen, zodat de informatie over classificaties automatisch kan doorstromen. Voor alle duidelijkheid kan hieraan toegevoegd worden dat, zoals bepaald in artikel 2, §2, lid 1 van het voorontwerp van besluit, de televisieomroeporganisaties de mogelijkheid hebben om een classificatie uit de databank over te nemen, doch hiertoe geenszins verplicht zijn. Aan de tekst van artikel 2, §2, eerste lid werd toegevoegd dat televisieomroeporganisaties desgevallend ook een nieuwe classificatie kunnen uitvoeren. In dat geval komen beide classificaties in de databank naast elkaar te staan. Aangezien de zinsnede *'tenzij redelijkerwijs vermoed kan worden dat de voormelde classificatie niet juist is of niet meer juist is'* blijkbaar aanleiding geeft tot verwarring, werd deze uit artikel 2, §2, eerste lid geschrapt.

Het is belangrijk te benadrukken dat de televisieomroeporganisatie die pictogrammen in beeld brengt en/of vermeldt op de programmadetailpagina inderdaad aansprakelijk gesteld kan worden indien de Vlaamse Regulator voor de Media van mening is dat er sprake is van een inbreuk op dit voorontwerp van besluit en/of artikel 42 van het mediadecreet, zelfs als de televisieomroeporganisatie een classificatie overneemt uit de databank. Het gebruik van een classificatie uit de databank heeft als doel om, indien televisieomroeporganisaties dit wensen, gemakkelijk classificaties over te nemen, maar kan niet tot gevolg hebben dat televisieomroeporganisaties ontslaan worden van hun eigen verantwoordelijkheid. Er kan redelijkerwijs ook van worden uitgegaan dat omroepen een classificatie steeds in eer en geweten zullen uitvoeren, omdat de eerst classificerende omroep niet het risico wilt lopen dat de Vlaamse Regulator hem veroordeelt voor een inbreuk op dit voorontwerp van besluit en/of artikel 42 van het mediadecreet. We zijn ons ervan bewust dat er door menselijke fouten zeer uitzonderlijk foutieve classificaties kunnen worden opgenomen in de databank. Toch weegt dit beperkte nadeel niet op tegen de efficiëntievoordelen.

12. De sectorraad stelt vast dat in art. 2, §1 de inhoudsclassificaties niet in de juiste volgorde staan. In principe zouden de classificaties in afnemende ernst (van zwaar naar minder zwaar) gerangschikt moeten worden. Daarbij schat de raad het gewicht van 'verslavende middelen' hoger in dan 'grof taalgebruik'. Om die reden adviseert de raad om de volgorde van de inhoudsclassificaties aan te passen, en om expliciet te vermelden of de rangschikking op- of aflopend is qua gewicht.

Reactie: Experts bevestigen inderdaad dat de inhoudsclassificatie 'verslavende middelen' zwaarder moet doorwegen dan de inhoudsclassificatie 'grof taalgebruik'. De volgorde van de inhoudsclassificaties in art. 2, §1 werd in die zin aangepast. De tekst vermeldt expliciet dat de classificaties in volgorde van zwaarte worden opgelijst, te beginnen met de zwaarst wegende classificatie.

13. Volgens de sectorraad is het opmerkelijk dat trailers strenger behandeld worden dan de programma's zelf, nu de pictogrammen bij een trailer gedurende de volledige duurtijd van de aankondigingsspot ononderbroken in beeld moeten worden gebracht. De raad stelt voor om bij een trailer alleen de leeftijds codering te tonen. Daarnaast is het voor de sectorraad niet duidelijk of de codering bij een trailer gaat om wat in de trailer getoond wordt of in het programma zelf.

Reactie: Er kan bevestigd worden dat de classificatie bij een trailer betrekking heeft op het programma zelf. De bedoeling van deze codering is immers om de kijker te informeren over de eventuele schadelijkheid van het programma voor minderjarigen. Daarom moeten pictogrammen bij trailers volgens dezelfde modaliteiten getoond worden als bij programma's zelf, met een leeftijds- en inhoudspictogram gedurende 5 seconden. Dit wordt verduidelijkt in de tekst van bijlage 3.

14. De term 'passende maatregelen' in art. 2, §5 is voor de sectorraad onduidelijk. De raad vraagt zich ook af of dit impliceert dat een omroep verantwoordelijk is voor de passende maatregelen die een videoplatform wel of niet hanteert.

Reactie: De passende maatregelen waarnaar verwezen wordt in het hernummerd art. 2, §4 van het voorontwerp van besluit zijn de passende maatregelen zoals bepaald in art. 176/4 van het mediadecreet. Het is de verantwoordelijkheid van de aanbieders van videoplatformdiensten om die passende maatregelen te voorzien. Dit werd verduidelijkt in het art. 2, §4 van het voorontwerp van besluit.

15. De sectorraad wijst op het belang van afstemming met de Franse Gemeenschap zodat de implementatie van het Vlaamse en Franstalige systeem gelijktijdig kan plaatsvinden. Tot het afwerken van de regeling en de criteria en wijze van classificatie is afstemming met de Franstalige gemeenschap noodzakelijk.

Reactie: Het is belangrijk te benadrukken dat de Vlaamse regering exclusief bevoegd is om de voorwaarden en procedures vast te leggen voor een systeem dat het potentieel schadelijk karakter van programma's nader omschrijft. Dit betekent dat er in de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschap een ander classificatiesysteem gehanteerd kan worden. Voorgaande neemt niet weg dat er begrip is voor deze bezorgdheid van de sectorraad. In dit verband kan bevestigd worden dat er overleg is met de Franse Gemeenschap over de invoering van het classificatiesysteem, en dat dit wordt verdergezet. Er kan echter geen garantie gegeven worden dat er een gelijkaardig systeem zal worden uitgerold en dat de implementatie van het Vlaamse en Franstalige systeem gelijktijdig zal plaatsvinden.

16. De sectorraad Media heeft tenslotte vragen bij de timing van de regeling. De sectorraad geeft aan geen volledige inschatting te kunnen geven over de timing van de uitvoering, omdat de uitvoeringsbesluiten en handleidingen ontbreken en omdat de sectorraad niet beschikt over de criteria en wijze van classificatie. Daarnaast vraagt hij om duidelijk met de sector af te stemmen wat realistisch is qua timing gezien de brede operationele impact op (verscheidene generaties van) gehanteerde technologieën en (mogelijk uit te faseren) platformen zodat iedereen er klaar voor is op het moment dat het systeem in werking treedt.

Reactie: Zie reactie in punt 1. De inwerkingtreding van het systeem op 1 juli 2024, zoals opgenomen in artikel 9, werd afgestemd met de sector. Naar aanleiding van het advies van de sectorraad werd opnieuw overleg gepleegd met de sector. Na verder overleg met de sector is gebleken dat het omwille van verschillende redenen (vb. effectiviteit van de sensibiliseringscampagne, implementatietijd voor de betrokken spelers) beter is om de inwerkingtreding te verlaten naar 30 september 2024. De sensibiliseringscampagne zal vroeger starten, namelijk op 16 september. Er is begrip voor de bezorgdheid van de sectorraad wat de operationele impact op (verscheidene generaties van) gehanteerde technologieën en (mogelijk uit te faseren) platformen is. Voor een aantal spelers in de sector omvat de invoering van het nieuwe classificatiesysteem substantieel

complexe(re) wijzigingen in het door hen gehanteerde systeem voor voorwaardelijke toegang (artikel 2, 42° mediadecreet) die onder meer gebruikt wordt voor geavanceerde digitale eindapparatuur (artikel 2, 14° mediadecreet). Om tegemoet te komen aan de specifieke situatie dat, wanneer vóór de publicatie van dit besluit reeds tot een geleidelijke uitdienststelling was besloten van een systeem voor voorwaardelijke toegang, er op dergelijk oud uitdienst te stellen systeem redelijkerwijs geen substantiële technologische aanpassingen meer kunnen ingevoerd worden (zoals het nieuwe classificatiesysteem), wordt in artikel 5, paragraaf 2 van de ontwerp tekst een uitdovende overgangperiode voorzien waarbij, gelijkaardig als voorzien voor reeds bestaande programma's in artikel 2, paragraaf 3, tweede lid, minstens het leeftijds pictogram vermeld dient te worden dat het resultaat is van het zelfregulerende systeem dat wordt toegepast op het moment van de inwerkingtreding van dit besluit. Op die manier blijft ook op uit dienst te stellen systemen voor voorwaardelijke toegang nog steeds op zijn minst een leeftijdsclassificatie zichtbaar op de programmadetailpagina, die zeer gelijkaardig is aan de nieuwe leeftijdsclassificatie, en dit tot aan de geplande uitdienststelling. Het is belangrijk te benadrukken dat gedurende deze uitdovende overgangperiode voor elk programma dat al dan niet op individueel verzoek wordt uitgezonden zowel, indien van toepassing, het leeftijds pictogram als de inhouds pictogrammen getoond worden bij de start van het programma en bij elke hervatting na een reclamepauze. Deze uitdovende overgangperiode heeft dus geen wezenlijke impact op de effectiviteit van het nieuw in te voeren classificatiesysteem.

Daarnaast, om tegemoet te komen aan de noodzaak voor een gepaste implementatieperiode bij het naast elkaar bestaan van (verscheidene generaties van) gehanteerde technologieën en platformen, wordt de inwerkingtreding bepaald op 1 maart 2025, enkel voor de dienstenverdelers waarbij, op het ogenblik van publicatie van dit besluit, een geleidelijke invoering van een nieuw systeem voor voorwaardelijke toegang aan de gang is.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De richtlijn Audiovisuele Mediadiensten (hierna: AVMD RL) verplichtte aanvankelijk de (niet-) lineaire televisie-omroeporganisaties maatregelen te nemen ter bescherming van lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van minderjarigen (art. 12 en art. 27). Bij de wijzigingen in 2018 van de AVMD RL werden deze verplichtingen gedeeltelijk geherformuleerd (art. 6bis, lid 1) en uitgebreid naar de aanbieders van videoplatforms (art. 28ter). Daarnaast voegde art. 6 bis, lid 3 AVMD RL het volgende toe: *“De lidstaten zorgen ervoor dat aanbieders van mediadiensten voldoende informatie aan de kijkers verstrekken over inhoud die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen kan aantasten. Daartoe maken de aanbieders van mediadiensten gebruik van een systeem met de nadere omschrijving van het potentieel schadelijke karakter van de inhoud van een audiovisuele mediadienst”*. In overweging 19 AVMD RL wordt dit als volgt toegelicht: *“Om de kijkers, waaronder ouders en minderjarigen, in staat te stellen weloverwogen besluiten te nemen over de inhoud die zij willen bekijken, moeten de aanbieders van mediadiensten voldoende informatie verstrekken over inhoud die de lichamelijke, geestelijke en morele ontwikkeling van minderjarigen kan aantasten. Daartoe kan bijvoorbeeld gebruik worden gemaakt van een systeem van inhoudsbeschrijvingen, een akoestische waarschuwing, een visueel symbool of een ander middel ter nadere omschrijving van de aard van de inhoud”*.

Classificatiesystemen in de lidstaten

De bepalingen uit de AVMD RL 2010 werden in de lidstaten op verschillende manieren geïmplementeerd (zie Commission Staff Working Document Impact Assessment, Accompanying the document - Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council amending Directive 2010/13/EU on the coordination of certain provisions laid down by law, regulation or

administrative action in Member States concerning the provision of audiovisual media services in view of changing market realities, Annex 14, 25.5.2016 SWD(2016) 168 final).

Die uiteenlopende implementatie van de AVMD RL resulteerde in het gebruik van verschillende classificatiesystemen in de lidstaten. Vaak komen daarbij dezelfde leeftijden terug, in het merendeel van de gevallen gebaseerd op dezelfde schadelijke inhouden, zoals geweld, angst, seks en verslavende middelen.

Classificatiesysteem in Vlaanderen

Op basis van het oude artikel 42 van het mediadecreet hebben de Vlaamse omroeporganisaties (VRT, DPG Media en Play media), op basis van zelfregulering, een leeftijdsclassificatiesysteem uitgewerkt:

- 12+: dit label geeft aan dat het programma geschikt is voor kijkers vanaf 12 jaar;
- 16+: dit label geeft aan dat het programma geschikt is voor kijkers vanaf 16 jaar.

Op basis van de aanwezigheid van bepaalde inhouden (seksualiteit, angst, geweld, drugs, taalgebruik, omgang met mensen en zelfmoord) komen de omroepen tot een bepaalde leeftijdsclassificatie. Op basis van een handleiding, opgemaakt door de betrokken omroepen zelf, gaan de omroepen over tot het classificeren van hun programma's. Omwille van voorgaande werkwijze is dit classificatiesysteem een beschrijvend systeem.

Artikel 6bis, lid 3 AVMD RL werd omgezet in artikelen 42 en 176/4 van het mediadecreet, waarbij gesteld werd dat de Vlaamse Regering hierover de nadere voorwaarden, procedures en regels zou vastleggen. De Vlaamse Regering beslist, in nauw overleg met televisieomroeporganisaties, dienstenverdelers en experts met uiteenlopende expertise (mediawijsheid, ontwikkelingspsychologie, aanbodstrategie voor kinderen/jongeren, media- en sociale psychologie en consumentengedrag), om het bestaande zelfregulerende classificatiesysteem verder uit te werken, zodat het voldoet aan de nieuwe vereisten opgenomen in de AVMD RL en het mediadecreet. Het is de bedoeling dat voornoemde spelers ook betrokken worden bij de evaluatie en opvolging van het classificatiesysteem. Indien nodig zullen zij aanbevelingen voor de minister van Media opmaken om het classificatiesysteem eventueel aan te passen, rekening houdend met maatschappelijke evoluties, veranderingen in het kijkgedrag, enz. Door de nauwe samenwerking tussen de overheid, de stakeholders die onder het toepassingsgebied van het mediadecreet vallen en experts wordt er tegemoetgekomen aan de vraag van de Europese regelgever om voor de uitwerking van het classificatiesysteem gebruik te maken van coregulering (artikel 6bis, lid 3 AVMD RL).

Bijgaand voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering regelt het nieuwe classificatiesysteem.

Net zoals het zelfregulerende classificatiesysteem bevat het nieuwe classificatiesysteem leeftijdsclassificaties. In het nieuwe classificatiesysteem blijven de leeftijdsclassificaties uit het zelfregulerende classificatiesysteem 12 en 16 behouden en worden deze, na overleg met de televisieomroeporganisaties, dienstenverdelers en experts, uitgebreid met de volgende leeftijdsclassificaties: AL (die niet getoond moet worden), 6 en 10. Rekening houdend met de doelstelling van de leeftijdsclassificatie, namelijk de bescherming van minderjarigen tegen schadelijke effecten van programma's die hun lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling zouden kunnen aantasten, is er voor de bepaling van de leeftijdsclassificaties vertrokken vanuit een ontwikkelingspsychologisch perspectief van de minderjarige, de kantelleeftijden in het onderwijs (start lagere school, start middelbare school) en enkele inzichten uit het Apenstaartjarenonderzoek van onder meer het Kenniscentrum Mediawijsheid. De schadelijke inhouden zijn eveneens bepaald vanuit een ontwikkelingspsychologisch perspectief van de minderjarige. Daarnaast werd er verder gebouwd op de schadelijke inhouden die gehanteerd worden in het zelfregulerend classificatiesysteem.

- Schadelijke content voor kinderen jonger dan 6 jaar: Omdat peuters en kleuters moeite hebben om fantasie van werkelijkheid te onderscheiden en ze ervan uitgaan dat alles wat ze zien 'echt' is, kunnen beelden met dreiging, of die er dreigend uitzien of angstaanjagend zijn,

of inhoud met geweld of dreiging van geweld of angst, of met verwondingen bij peuters en kleuters angsten opwekken, of tot agressief gedrag leiden.

- Schadelijke content voor kinderen tussen 6 en 9 jaar: Omdat het empathisch vermogen van kinderen tussen 6 en 9 jaar nog in volle ontwikkeling is, kunnen ze moeilijk inschatten wat de gevolgen van gedrag kunnen zijn en zich nog helemaal laten meeslepen in de emotie van de content. Ze zijn daarom heel snel te overhalen tot het nabootsen van gedrag. Expliciet angst inducerende content, content met expliciet geweld en druggebruik en/of overmatig alcoholgebruik zonder enige educatieve doelstelling of context kunnen schadelijk zijn.
- Schadelijke content voor kinderen van 10 en 11 jaar: Kinderen van 10 en 11 jaar zijn al een stuk sterker in hun denkvermogen. Ze leren hypothetisch-deductief denken, maar door hun gebrek aan ervaring in deze wereld kunnen ze niet altijd alles een juiste plaats geven wat hen kwetsbaar maakt voor bepaalde expliciete content. Daarenboven zijn ze nog steeds (en meer dan adolescenten) uitermate beïnvloedbaar. Dit alles maakt dat expliciet geweld, angstaanjagende beelden en druggebruik en/alcohol misbruik die positief worden voorgesteld en expliciete seksuele beelden negatieve emoties bij deze doelgroep kunnen teweegbrengen.
- Schadelijke content voor jongeren tussen 12 en 15 jaar: Jongeren tussen 12 en 15 jaar experimenteren met het verleggen van hun grenzen, zoeken naar helden waarmee ze zich kunnen identificeren en zijn vaak uit op spanning en kicks. Wanneer deze drie kenmerken gecombineerd worden, leidt dit automatisch tot enige voorzichtigheid met het aanreiken van content waarin helden gevaarlijk gedrag vertonen, zonder enige gevolgen van dat gedrag.
- Schadelijke content voor jongeren van 16 en 17 jaar: Het betreft content die binnen een wettelijk kader enkel toegankelijk is voor volwassene 18+.

Voor 18+ content is er geen leeftijdsclassificatie vereist of het tonen van een leeftijdspictogram, omdat voor dit soort content volgende passage uit artikel 42 van het mediadecreet van toepassing is: *“Programma’s waarin pornografische beelden of beelden van nodeloos geweld voorkomen, worden versleuteld uitgezonden of aangeboden”*.

Net zoals in het huidige zelfregulerende classificatiesysteem gebeurt de leeftijdsclassificatie op basis van de inhoudelijke categorieën. Een verschil met het zelfregulerende classificatiesysteem is dat in het nieuwe classificatiesysteem de verplichting wordt ingevoerd om de inhoudspictogrammen te tonen. Op die manier krijgt het kind of de jongere, ouder, voogd, ... naast een richtinggevende leeftijd ook informatie met betrekking tot de potentieel schadelijke inhoud. De inhoudsclassificaties van het nieuwe classificatiesysteem zijn identiek aan die van het zelfregulerende classificatiesysteem, met uitzondering van ‘zelfmoord’. In het nieuwe classificatiesysteem is dit geen aparte inhoudsclassificatie meer, maar zit deze deels vervat in geweld.

De pictogrammen zijn ontwikkeld door The Oval Office, die hiervoor samenwerkte met een expert in audiovisuele vormgeving, en in nauw overleg met de omroepen. Bij de ontwikkeling van het nieuwe classificatiesysteem werd met verschillende elementen rekening gehouden:

- een optimale leesbaarheid op het scherm: om impact te kunnen genereren, is leesbaarheid van de pictogrammen essentieel. Om leesbaarheid te garanderen, wordt er aanbevolen om 1 donkere kleur als hoofdkleur te gebruiken. Bij het ontwerp van de icoontjes is ook rekening gehouden met de toegankelijkheidsrichtlijnen van de Vlaamse overheid.
- simpliciteit en neutraliteit van het design ‘generic graphics’: een typografie, vlakken en vormen die bij de identiteit van de verschillende merken en merkidentiteiten van de omroepen passen waardoor het gebruik van zwart/wit de enige optie is.
- originele vormgeving en eigen typografie: de expert in audiovisuele vormgeving heeft bij de uitwerking van de pictogrammen zijn eigen stempel gedrukt op de vormgeving ervan, in nauw overleg met de omroepen.
- keuze voor generieke, eigentijdse symbolen bij de inhoud, omdat die onmiddellijk herkenbaar moeten zijn.

- een aligering qua vorm en kleur op het al bestaande PP-logo (productplaatsing) dat reeds in 2010 ontwikkeld werd (Besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2010) betreffende het gebruik van een logo voor de aanduiding van productplaatsing:

Op basis van voorgaande elementen is gestreefd naar een onderscheidende vormgeving, met makkelijk herkenbare pictogrammen die de kijkers er duidelijk op wijzen dat een programma geclassificeerd werd naar leeftijd- en inhoud en dat het voor de kijkers ook meteen duidelijk is wat de pictogrammen betekenen.

De leeftijdsclassificatie en, indien van toepassing, de inhoudsclassificaties hebben geen betrekking op de geschiktheid van programma's, maar op de schadelijkheid ervan. Classificeren op schadelijkheid houdt in dat enkel de potentiële negatieve impact van de inhoud op de lichamelijke, geestelijk of morele ontwikkeling van kinderen geëvalueerd wordt. Bij het vaststellen van geschiktheid zou het ook gaan over de vraag of de inhoud bevattelijk, aantrekkelijk, op maat van een bepaalde leeftijd is of niet, of zelfs of de inhoud bepaalde positieve elementen van lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van kinderen stimuleert. Over dat laatste spreekt het nieuwe classificatiesysteem zich niet uit. Een programma zou te moeilijk kunnen zijn voor een 9-jarige, maar niet schadelijk. In dat geval wordt de leeftijdsclassificatie dus niet verhoogd. De keuze om schadelijkheid en niet geschiktheid te nemen als uitgangspunt voor het nieuwe classificatiesysteem is in overeenstemming met het uitgangspunt zoals bepaald in artikel 6bis, lid 3 AVMD Richtlijn: *“De lidstaten zorgen ervoor dat aanbieders van mediadiensten voldoende informatie aan de kijkers verstrekken over inhoud die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen kan aantasten. Daartoe maken de aanbieders van mediadiensten gebruik van een systeem met de nadere omschrijving van het potentieel schadelijke karakter van de inhoud van een audiovisuele mediadienst”* (eigen onderlijning).

Het is essentieel te benadrukken dat de classificaties als aanbeveling gelden voor ouders, opvoeders, maar ook voor kinderen en jongeren zelf. Het kan hen wijzen op het feit dat een bepaald programma schadelijk zou kunnen zijn en dus een negatief gevolg of negatieve invloed zou kunnen hebben voor het kind of de jongere jonger dan de leeftijd die aangeduid wordt door de inhoud die aangeduid wordt. Het is echter de verantwoordelijkheid van de ouder(s) en opvoeders van de minderjarigen om te bepalen of het kind/jongere al dan niet mag kijken naar een programma dat een specifieke leeftijds- en of inhoudsclassificatie(s) kreeg. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan de individuele verschillen tussen kinderen en jongeren. Sommigen kinderen en jongeren kunnen immers, al dan niet mits de nodige begeleiding, wel met bepaalde content om, anderen dan weer niet. Deze evaluatie ligt bij de verantwoordelijke volwassene(n).

Net zoals bij het zelfregulerende classificatiesysteem gebeurt de monitoring en klachtenbehandeling door de Vlaams Regulator voor de Media.

De coördinatie van het nieuwe classificatiesysteem, *i.e.* de opvolging van de handleiding samen met de televisieomroeporganisaties, dienstenverdelers en experts, het beheer van de centrale database, de publiekswebsite en de publiekscommunicatie, en de mogelijke samenwerking met partners, gebeurt door het Departement Cultuur, Jeugd en Media.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1 definieert een aantal begrippen die verderop in de tekst van het voorontwerp aan bod komen.

De eerste paragraaf van **artikel 2** bevat de verplichting voor omroeporganisaties om hun programma's op basis van een handleiding te classificeren en in een centrale databank met toegang voor alle televisieomroeporganisaties in te voeren. Er wordt gewerkt met een handleiding, zodat deze gemakkelijk kan worden aangepast en aangevuld. De handleiding zal ter beschikking worden gesteld op de publiekswebsite. De tekst omschrijft verder de mogelijke leeftijdsclassificaties en inhoudsclassificaties. Die laatste worden opgelijst in volgorde van zwaarte, waarbij geweld de zwaarste classificatie is en negatieve beeldvorming de minst zware. De leeftijdsclassificaties gaan van AL, 6 (schadelijk voor -6-jarigen), 10 (schadelijk voor -10-jarigen), 12 (schadelijk voor -12-jarigen) en 16 (schadelijk voor -16-jarigen). Voor 18+ content blijft artikel 42 van het mediadecreet gelden: *"Programma's waarin pornografische beelden of beelden van nodeloos geweld voorkomen, worden versleuteld uitgezonden of aangeboden"*.

De tweede paragraaf van artikel 2 bepaalt dat eenmaal een classificatie is toegekend, deze kan worden herbruikt door andere televisieomroeporganisaties, zonder dat die daartoe verplicht zijn. Zij kunnen er ook voor kiezen een nieuwe classificatie uit te voeren en deze toe te voegen aan de databank.

De derde paragraaf van artikel 2 heeft betrekking op de classificatie van programma's die door de televisieomroeporganisaties zijn opgenomen in de programmacatalogus die zij gebruiken voor hun niet-lineair aanbod. Deze moeten uiterlijk 3 jaar na de inwerkingtreding van het voorontwerp van besluit geclassificeerd zijn met toepassing van het nieuwe classificatiesysteem. In afwachting daarvan blijven de symbolen van het zelfregulerend systeem dat de omroepen eerder gebruikten (12+, 16+) verplicht. Echter, op het ogenblik dat programma's uit de catalogus lineair worden uitgezonden of wanneer een classificatie beschikbaar is in de centrale databank, moeten de televisieomroeporganisaties deze onmiddellijk classificeren, in die zin dat de beschikbare classificatie wordt overgenomen dan wel dat de omroeporganisatie zelf een nieuwe classificatie uitvoert. Het bijbehorende pictogram moet meteen getoond worden. Idem voor programma's die worden toegevoegd aan de catalogus na de inwerkingtreding van het besluit (cfr. art. 2, §3, vijfde lid).

De laatste paragraaf van artikel 2 betreft programma's die televisieomroeporganisaties aanbieden op videoplatformdiensten. Aangezien de toepassing van het classificatiesysteem uit dit ontwerpbesluit daar niet altijd technisch mogelijk is, stelt deze bepaling dat de televisieomroeporganisaties, zowel de traditionele spelers als online content creators die onder het toepassingsgebied van het mediadecreet vallen, in die context gebruik kunnen maken van de maatregelen die videoplatformdiensten genomen hebben ter bescherming van minderjarigen. Artikel 28ter van de AVMD RL 2018 stelt immers dat aanbieders van videoplatforms passende maatregelen moeten nemen om minderjarigen te beschermen tegen programma's die hun lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling kunnen aantasten. Uiteraard kunnen de betrokken televisieomroeporganisaties er ook voor kiezen om toch het classificatiesysteem uit dit besluit toe te passen en de pictogrammen op te nemen in hun content die ze ter beschikking stellen op videoplatformen.

De uitzonderingen op de classificatieplicht voor televisieomroeporganisaties zijn opgenomen in **artikel 3**. Uitzendingen van sportevenementen en sportwedstrijden, journaals, actualiteitenprogramma's, muziekconcerten en liveprogramma's moeten in principe niet geclassificeerd worden. Van reeksen hoeft niet elke aflevering geclassificeerd te worden: zij kunnen geclassificeerd worden op basis van een steekproef, waarbij in principe de zwaarst geclassificeerde aflevering de classificatie van de hele reeks bepaalt. Alternatief kunnen de televisieomroeporganisaties ervoor kiezen om een aflevering met een afwijkende zwaardere classificatie apart te classificeren. De televisieomroeporganisatie blijft in ieder geval verantwoordelijk voor de classificatie van elke aflevering.

Artikel 4 heeft betrekking op het gebruik van de pictogrammen door de televisieomroeporganisaties. De concrete modaliteiten voor de vertoning van de pictogrammen worden geregeld in bijlage 3. Belangrijk uitgangspunt is dat in geval van een leeftijdsclassificatie AL, er geen leeftijdspictogram getoond wordt. De pictogrammen worden getoond bij de start en na elke hervatting na een reclamepauze. Als er een leeftijdspictogram getoond wordt, toont de televisieomroeporganisatie daarnaast maximaal 2 inhoudspictogrammen. De televisieomroeporganisaties zijn niet vrij om te bepalen welke 2 inhoudspictogrammen getoond zullen worden. Dit zijn steeds de 2 inhoudspictogrammen die doorslaggevend geweest zijn om tot de leeftijdsclassificatie te komen. Deze twee inhoudspictogrammen worden in aflopende volgorde van zwaarte getoond. B.v: de inhoudsclassificaties van een programma zijn de volgende: geweld, angst en seks. De leeftijdsclassificatie van dat programma is 16. Geweld en seks zijn doorslaggevend voor het bepalen van die leeftijdsclassificatie. Angst zou tot een lagere leeftijdsclassificatie leiden. Dit betekent dat deze twee doorslaggevende inhoudspictogrammen moeten getoond worden in volgorde van zwaarte: eerst geweld, dan seks. Een ietwat afwijkende regeling geldt voor de classificatie “grof taalgebruik”: Wanneer slechts één inhoudsclassificatie doorslaggevend is om te komen tot de leeftijdsclassificatie en de inhoudsclassificatie “grof taalgebruik” is van toepassing, dan moet het inhoudspictogram voor grof taalgebruik ook steeds getoond worden. Hetzelfde geldt wanneer een programma de leeftijdsclassificatie AL heeft gekregen, terwijl de inhoudsclassificatie grof taalgebruik ook van toepassing is voor dat programma. In dat geval wordt er geen leeftijdspictogram getoond, maar wel het pictogram voor grof taalgebruik.

Ook in de aankondigingsspot van een programma toont de televisieomroeporganisatie de betrokken pictogrammen, en dit volgens dezelfde modaliteiten als voor het programma zelf. Televisieomroeporganisaties die programma's opnemen in hun programmacatalogus op de eigen platformen (websites of apps) van deze televisieomroeporganisaties tonen op elke programmadetailpagina indien van toepassing, respectievelijk het leeftijdspictogram en alle inhoudspictogrammen.

Het vermelden van de pictogrammen door de dienstenverdelers wordt geregeld in **artikel 5**. Zij moeten op de programmadetailpagina indien van toepassing, respectievelijk het leeftijdspictogram en alle inhoudspictogrammen tonen die de televisieomroeporganisaties aan hen hebben doorgegeven. In paragraaf 2 van artikel 5 wordt voorzien in een overgangsregime voor een specifieke situatie, omdat voor een aantal spelers in de sector de invoering van het nieuwe classificatiesysteem substantieel complexe(re) wijzigingen in het door hen gehanteerde systeem voor voorwaardelijke toegang (artikel 2, 42° mediadecreet) die onder meer gebruikt wordt voor geavanceerde digitale eindapparatuur (artikel 2, 14° mediadecreet) omvat. Wanneer vóór de publicatie van dit besluit reeds tot een geleidelijke uitdienststelling was besloten van een systeem voor voorwaardelijke toegang wordt voorzien in een uitdovende overgangsperiode waarbij op de programmadetailpagina minstens het leeftijdspictogram vermeld dient te worden dat het resultaat is van het zelfregulerende systeem dat wordt toegepast op het moment van de inwerkingtreding van dit besluit.

Artikel 6 heeft betrekking op een sensibiliseringscampagne voor het grote publiek over het nieuwe classificatiesysteem. De televisieomroeporganisaties en dienstenverdelers zullen vanaf 16 september 2024 mediaruimte ter beschikking stellen voor deze campagne ontwikkeld door Departement Cultuur, Jeugd en Media die toelichting geeft aan de kijkers over het classificatiesysteem. Er zullen afspraken gemaakt worden met de sector over het bereik dat moet worden gerealiseerd.

De televisieomroeporganisaties en dienstenverdelers moeten hun kijkers met toepassing van **artikel 7** ook doorlopend informeren over het systeem voor leeftijds- en inhoudsclassificatie, en dit door deze informatie op hun website rechtstreeks ter beschikking van de kijker te stellen.

Artikel 8 betreft de evaluatie van het classificatiesysteem die na het eerste jaar zal plaatsvinden. Deze evaluatie gebeurt door een daartoe door de minister aan te stellen commissie die minimaal bestaat uit vertegenwoordigers van de televisieomroeporganisaties, van de dienstenverdelers en van het Departement CJM en uit onafhankelijke experts. De commissie wordt aangesteld voor een periode van 5 jaar. De minister kan na het eerste jaar op ieder moment beslissen de commissie voor evaluatie

samen te roepen De commissie maakt een rapport en formuleert ook aanbevelingen als ze dat nodig acht..

Artikel 9 stelt dat voorliggend ontwerp van besluit in werking zal treden op 30 september 2024. Op die manier krijgen de betrokken televisieomroeporganisaties de nodige tijd om de implementatie van het classificatiesysteem technisch voor te bereiden, om hun personeel op te leiden en om de performantie van het systeem achter de schermen afdoende te testen. Artikel 6 dat betrekking heeft op de sensibiliseringscampagne zal in werking treden op 16 september 2024, zodat de omroeporganisaties en dienstenverdelers hun gebruikers tijdig kunnen informeren over het classificatiesysteem. Om tegemoet te kunnen komen aan de noodzaak voor een gepaste implementatieperiode bij het naast elkaar bestaan van (verscheidene generaties van) gehanteerde technologieën en platformen, wordt de inwerkingtreding bepaald op 1 maart 2025, enkel voor de dienstenverdelers waarbij, op het ogenblik van publicatie van dit besluit, een geleidelijke invoering van een nieuw systeem voor voorwaardelijke toegang aan de gang is.

Krachtens **artikel 10** is de Vlaamse minister, bevoegd voor het mediabeleid, belast met de uitvoering van dit besluit.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van besluit heeft geen budgettaire impact voor de Vlaamse Overheid.

B. ESR-TOETS

Deze is niet van toepassing op voorliggend voorontwerp van besluit.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van besluit heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse Overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Voorliggend voorontwerp van besluit heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Enmaal de Vlaamse Regering haar tweede principiële goedkeuring heeft gegeven aan voorliggend voorontwerp van besluit zijn volgende vervolgstappen gepland:

- inwinnen van het advies van de Raad van State (adviestermijn 30 dagen);
- definitieve goedkeuring van het ontwerp van besluit door de Vlaamse Regering.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over het verstrekken van informatie aan de kijker over programma's die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen zouden kunnen aantasten;

2° de Vlaamse minister van Brussel, Media, Jeugd en Armoedebestrijding te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Brussel, Media, Jeugd en Armoedebestrijding,

Benjamin DALLE

Bijlagen:

- Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over het verstrekken van informatie aan de kijker over programma's die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen zouden kunnen aantasten;
- Advies van de sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media dd. 15 september 2023.